

Yhdistyneet kansakunnat

A/HRC/52/9

Yleiskokous

5. tammikuuta 2023

Ihmisoikeusneuvosto

52. istunto

27. helmikuuta–31. maaliskuuta 2023

Esityslistan kohta 6

Yleismaailmallinen määräaikaistarkastelu

**Yleismaailmallisen määräaikaistarkastelun
työryhmän raportti**

Suomi

[...]

II. Päätelmät ja/tai suositukset

138. Suomen vastaus seuraaviin suosituksiin sisällytetään siihen loppuraporttiin, jonka ihmisoikeusneuvosto antaa 52. istunnossaan:

138.1 ratifioi loput keskeiset ihmisoikeussopimukset (Samoa);

138.2 ratifioi kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelusta (Chile) (Egypti) (Filippiinit) (Kongo) (Libya) (Norsunluurannikko);

138.3 harkitsee ratifioivansa kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelusta (Bangladesh) (Indonesia) (Kolumbia) (Malawi) (Niger);

138.4 tehostaa toimenpiteitä siirtotyöläisten suojelemiseksi muun muassa ratifioimalla kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelusta (Sri Lanka); harkitsee jatkotoimia ratifioidakseen kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelusta (Algeria); harkitsee ryhtymistä tarvittaviin uusiin toimenpiteisiin, joilla varmistetaan maahanmuuttajien ja pakolaisten oikeuksien asianmukainen suojelu, muun muassa ratifioimalla kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelusta (Nigeria); vahvistaa toimenpiteitä maahanmuuttajien suojelemiseksi tarkoituksena ratifioida kansainvälinen yleissopimus kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelusta (Marokko);

138.5 ratifioi 6. helmikuuta 2007 allekirjoitetun kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta (Ranska);

138.6 ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin ratifioidakseen kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta (Argentiina); vahvistaa edelleen pyrkimyksiä ratifioida kansainvälinen yleissopimus kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta (Italia); harkitsee ratifioivansa kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta (Malawi);

138.7 ratifioi edelleen kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia, kuten kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta (Slovenia);

138.8 ratifioi ILO:n yleissopimuksen nro 169 alkuperäis- ja heimokansoista ja sitoutuu siten noudattamaan täysimittaisesti ihmisoikeuksia ja perusvapauksia (Tanska); ratifioi vuonna 1989 tehdyn Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 169 alkuperäis- ja heimokansoista (Saksa);

- 138.9 tehostaa meneillään olevia pyrkimyksiään ratifioida ILO:n yleissopimus nro 169 (Peru);
- 138.10 tehostaa pyrkimyksiään ratifioida vuonna 1989 tehty Kansainvälisen työjärjestön yleissopimus nro 169 alkuperäis- ja heimokansoista (Etelä-Sudan);
- 138.11 ratifioi ILO:n yleissopimuksen nro 169 alkuperäis- ja heimokansoista ja tehostaa pyrkimyksiä varmistaa saamelaisten kaikkien ihmisoikeuksien toteutuminen, etenkin kyseen ollessa heidän oikeudestaan terveelliseen ympäristöön sekä oikeudestaan saada koulutusta ja sosiaali- ja terveyspalveluja omalla kielellään (Brasilia);
- 138.12 ratifioi ILO:n yleissopimuksen nro 169 sekä kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelusta (Paraguay);
- 138.13 osallistaa saamelaiset alkuperäis- ja heimokansoista vuonna 1989 tehdyn Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 169 ratifiointiprosessiin (Norja);
- 138.14 saattaa päätökseen ILO:n yleissopimuksen nro 169 ratifiointiprosessin ja tehostaa toimenpiteitä, joilla saadaan saamelaisten vapaa ja tietoon perustuva suostumus heihin vaikuttaviin hankkeisiin (Meksiko);
- 138.15 ratifioi vuonna 2019 tehdyn Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 190 väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä (Namibia);
- 138.16 harkitsee liittyvänsä kansainväliseen yleissopimukseen palkkasotilaiden palkkaamisen, käytön, rahoittamisen ja kouluttamisen kieltämisestä (Armenia);
- 138.17 arvioi uudelleen varaumansa, jotka on tehty yleissopimukseen kansalaisuudettomien henkilöiden asemasta, niiden poistamisen näkökulmasta (Sambia);
- 138.18 poistaa varaumansa, jotka on tehty yleissopimukseen kansalaisuudettomien henkilöiden asemasta, ja tehostaa turvapaikkajärjestelmäänsä siten, että kansainvälinen yhteistyö toimii yhtenä tukipilarina sen täytäntöönpanossa (Paraguay);
- 138.19 tehostaa ihmisoikeuksien suojelua varmistamalla yhtenäisyyden ja nykyistä tiiviimmän yhteistyön asianomaisten virastojen ja elinten välillä (Australia);
- 138.20 harkitsee nimeävänsä kansalliset ehdokkaat YK:n ihmisoikeussopimusten valvontaelinten vaaleihin noudattaen asianmukaista valintaprosessia (Bulgaria);
- 138.21 ryhtyy jatkotoimiin noudattaakseen YK:n rotusyrjinnän poistamista käsittelevän komitean ja YK:n ihmisoikeuskomitean suosituksia saamelaiskäräjälain uudistamisesta, käyden vuoropuhelua saamelaisten kanssa ja kunnioittaen alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeutta (Norja);

138.22 tekee täysimittaista yhteistyötä saamelaiskäräjälain uudistamiseksi ihmisoikeuskomitean suosittelemalla tavalla ja tehostaa vapaan, tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen periaatteen soveltamista kaikessa saamelaisten oikeuksia koskevassa lainsäädännössä (Venezuelan bolivariaaninen tasavalta);

138.23 varmistaa saamelaisten itsemääräämisoikeuden suojelun, myös muuttamalla mahdollisesti saamelaiskäräjälakia (Australia);

138.24 jatkaa saamelaiskäräjälain muutosten valmistelua vahvistaakseen saamelaisten alkuperäiskansan itsemääräämisoikeutta (Kanada);

138.25 muuttaa saamelaiskäräjälakia varmistakseen saamelaisille asianmukaiset poliittiset oikeudet (Tanska);

138.26 arvioi saamelaiskäräjälakia uudelleen edistääkseen alkuperäiskansojen oikeuksia, edistäen erityisesti saamelaisten itsemääräämisoikeutta (Irlanti);

138.27 arvioi edelleen järjestelmällisesti lainsäädäntöehdotusten ihmisoikeusvaikutuksia (Kypros);

138.28 tarkistaa syrjintää ja yhtäläisiä mahdollisuuksia koskevan lainsäädäntönsä suojellakseen uhreja nykyistä paremmin ja intersektionaalisesti (Saksa);

138.29 ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin arvioidakseen uudelleen yhdenvertaisuuslakia ja muuta sovellettavaa syrjinnän vastaista lainsäädäntöä tehostakseen syrjinnän torjunnan oikeudellista ja institutionaalista kehystä (Vietnam);

138.30 arvioi uudelleen yhdenvertaisuuslakia ja muuta sovellettavaa syrjinnän vastaista lainsäädäntöään ja muuttaa sitä tehostakseen edelleen syrjinnän torjunnan oikeudellista ja institutionaalista kehystä (Itä-Timor);

138.31 tehostaa oikeudellista kehystä ja institutionaalisia toimenpiteitä, joiden avulla torjutaan syrjintää ja parannetaan syrjinnän uhrien mahdollisuuksia käyttää tehokkaita oikeussuojakeinoja (Sri Lanka);

138.32 lisää rikoslakiin säännöksen, jolla säädetään pakkoavioliitto rangaistavaksi (Islanti);

138.33 käsittelee edelleen seksuaalista ja sukupuolittunutta väkivaltaa, muun muassa saattamalla voimaan erityistä lainsäädäntöä, jolla säädetään pakkoavioliitto rangaistavaksi (Irlanti);

138.34 vahvistaa edelleen kansallista lainsäädäntöä rikoksista, jotka liittyvät naisiin ja tyttöihin kohdistuvaan väkivaltaan (Sri Lanka);

138.35 säätää lainsäädäntöä, jolla veloitetaan alueet ja kunnat toteuttamaan tehokkaita ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi (Indonesia);

138.36 poistaa kunnianloukkauksen rikosoikeudellisen rangaistavuuden ja sisällyttää kunnianloukkauksen siviiliasioita koskevaan lainsäädäntöön kansainvälisten vaatimusten mukaisesti (Kazakstan);

138.37 arvioi uudelleen rikoslainsäädäntöään tunnistaakseen asianmukaisesti Istanbulin sopimuksen 46 artiklassa tarkoitetut raskauttavat seikat ja ottaakseen ne asianmukaisesti huomioon (Espanja);

138.38 varmistaa, ettei kansallinen lainsäädäntö, kuten eläinsuojelulaki, rajoita yksilöiden mahdollisuutta harjoittaa vapaasti uskontoaan tai uskoaan siten, että nämä rajoitukset ovat ristiriidassa ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden, kuten kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 9 artiklan, kanssa (Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta);

138.39 arvioi uudelleen ja vahvistaa nykyisiä toimintaperiaatteitaan ja hankkeitaan, joiden avulla torjutaan rodullisten, uskonnollisten ja etnisten vähemmistöryhmien jäseniin kohdistuvaa syrjintää yhteiskunnassa, muun muassa säätämällä uskonnollisia vähemmistöjä koskevasta poikkeuksesta valmisteltavana olevassa eläinsuojelulainsäädännössä (Amerikan yhdysvallat);

138.40 edistää edelleen yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevaa agendaa esimerkiksi tarjoamalla asiasta kiinnostuneille valtioille teknistä yhteistyötä ja valmiuksien kehittämistoimia kansallisten toimintaohjelmien kehittämisessä ja huolellisuusvelvoitteen noudattamisessa ihmisoikeuksien alalla (Thaimaa);

138.41 perustaa pysyvän kansallisen ihmisoikeuksia koskevien suositusten täytäntöönpano-, raportointi- ja seurantamekanismin, ottaen huomioon mahdollisuuden tehdä yhteistyötä tässä tarkoituksessa, kestävän kehityksen tavoitteiden 16 ja 17 puitteissa (Paraguay);

138.42 vahvistaa edelleen kansallista ihmisoikeusinstituutiotaan muun muassa myöntämällä sille nykyistä enemmän resursseja (Pakistan);

138.43 jatkaa syrjinnän vastaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa laajentaen niiden kohdealuetta (Georgia);

138.44 ryhtyy tehokkaisiin toimenpiteisiin estääkseen vihapuheen sekä verkossa että sen ulkopuolella, tuomitsee tällaisen puheen ankarasti ja julkisesti sekä tehostaa pyrkimyksiään käsitellä verkossa esiintyvää vihapuhetta (Vietnam);

138.45 jatkaa hyviä pyrkimyksiään torjua syrjintää, rasismia ja vihapuhetta (Algeria);

138.46 tehostaa pyrkimyksiään torjua rasismia, muukalaisvihaa ja viharikoksia etenkin silloin, kun ne kohdistuvat maahanmuuttajiin ja turvapaikanhakijoihin (Indonesia);

138.47 jatkaa pyrkimyksiään torjua rasismia ja vihapuhetta sekä edistää suvaitsevaisuutta koko yhteiskunnassa (Bangladesh);

138.48 ryhtyy toimenpiteisiin, joilla pyritään vähentämään vihapuhetta ja viharikoksia, tehostaa rotuun, uskontoon, etniseen alkuperään ja muihin perusteisiin perustuvan syrjinnän ja väkivallan vastustamista ja antaa näiden rikosten uhreille tehokkaan oikeussuojan (Valko-Venäjä);

138.49 takaa nykyistä tehokkaampien rasismia torjuvien toimenpiteiden soveltamisen sekä asianmukaiset resurssit kaikissa nykyisissä instituutioissa ja politiikassa; varmistaa, että turvallisuudesta vastaaville virkamiehille annetaan pakollista ihmisoikeuskoulutusta etenkin syrjinnän ja vihapuheen torjuntaan; varmistaa, että oikeusviranomaiset tutkivat ja käsittelevät tuomioistuimissa poliisin ja turvallisuudesta vastaavien virkamiesten tekemät viharikokset joutuisasti ja puolueettomasti; sekä varmistaa uskottavan uhriensuojeluohjelman (Venezuelan bolivariaaninen tasavalta);

138.50 varmistaa, että kaikkien tasojen lainkäyttöviranomaisten koulutusohjelmiin sisältyy pakollinen koulutus ihmisoikeuksista, kuten yhdenvertaisuudesta, sekä vihapuheen ja viharikosten torjunnasta (Bulgaria);

138.51 toteuttaa edelleen kaikki tarvittavat toimenpiteet käsitelläkseen vihapuhetta ja viharikoksia, muun muassa järjestämällä koulutusta keskus- ja paikallisviranomaisille ja lainkäyttöviranomaisille (Moldovan tasavalta);

138.52 varmistaa, että lainkäyttö, turvallisuus- ja oikeusviranomaisilla on tarvittavat tiedot ja taidot, joiden avulla ne pystyvät käsittelemään turvapaikanhakijoihin, pakolaisiin ja maahanmuuttajiin, etenkin muslimeihin, kohdistuvia viharikoksia (Iranin islamilainen tasavalta);

138.53 ryhtyy asianmukaisiin toimiin tarjotakseen opettajille ihmisoikeuskoulutusta keinona vähentää maahanmuuttajataustaisiin opiskelijoihin kohdistuvaa syrjintää (Kreikka);

138.54 ryhtyy tehokkaisiin toimenpiteisiin torjuakseen rotusyrjintää, muukalaisvihaa ja viharikoksia sekä verkossa että sen ulkopuolella (Kiina);

138.55 tehostaa toimenpiteitä etnisen profiloinnin poistamiseksi poliisivoimista ja syrjivän kohtelun estämiseksi (Costa Rica);

138.56 käsittelee edelleen muun muassa lainkäyttöviranomaisten keskuudessa rotuun ja etniseen alkuperään perustuvaa profilointia (Malesia);

138.57 jatkaa pyrkimyksiään torjua rotusyrjintää ja vihapuhetta (Norsunluurannikko);

138.58 vahvistaa edelleen lainsäädäntöään rasismin ja viharikosten torjumiseksi varmistamalla tehokkaat ja joutuisat tutkinta- ja syytetoimet viharikosten yhteydessä (Eswatini);

138.59 tehostaa pyrkimyksiään torjua rotuun ja etniseen ryhmään perustuvaa syrjintää, vihapuhetta ja väkivaltaan yllyttämistä (Gabon);

138.60 jatkaa toimenpiteitä, joilla torjutaan vihapuhetta ja viharikoksia (Georgia);

138.61 varmistaa, että tehokkaille pyrkimyksille rasismin torjumiseksi annetaan riittävä rahoitus ja että ne toteutetaan järjestelmällisesti olemassa olevissa rakenteissa, instituutioissa ja toimintaperiaatteissa (Kreikka);

138.62 jatkaa pyrkimyksiään torjua haavoittuviin ryhmiin ja vähemmistöihin kohdistuvaa suvaitsemattomuutta, vihapuhetta ja viharikollisuutta (Libanon);

138.63 hyväksyy kansallisen ohjelman haavoittuviin ryhmiin ja vähemmistöryhmiin kohdistuvan ekstremismin, suvaitsemattomuuden ja vihan torjumiseksi (Libya);

138.64 jatkaa pyrkimyksiään torjua sekä verkossa että sen ulkopuolella syrjintää, vihapuhetta ja syrjintään yllyttämistä, jotka perustuvat muun muassa rotuun, etniseen alkuperään, uskontoon tai seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin (Liechtenstein);

138.65 jatkaa pyrkimyksiään torjua erityisesti rotuun, etniseen alkuperään, uskontoon tai seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin perustuvaa syrjintää, vihapuhetta ja syrjintään tai väkivaltaan yllyttämistä (Montenegro);

138.66 jatkaa pyrkimyksiään torjua rotusyrjintää vahvistamalla toimintaperiaatteita sen ennalta ehkäisemiseksi (Marokko);

138.67 tehostaa pyrkimyksiään torjua rotusyrjintää (Mosambik);

138.68 ryhtyy tehokkaisiin toimenpiteisiin torjuakseen ja estääkseen rotusyrjintää ja vihapuhetta ja muuta näihin liittyvää suvaitsemattomuutta sekä poistaakseen ne (Namibia);

138.69 tehostaa pyrkimyksiään torjua syrjintää, vihapuhetta ja väkivaltaa muun muassa etnisen alkuperän, rodun ja uskonnon perusteella (Nepal);

138.70 lakkaa syrjimästä henkilöitä kansalaisuuden perusteella, kumoaa oikeudenvastaiset päätökset ja ryhtyy tehokkaisiin toimenpiteisiin estääkseen tällaiset tapaukset tulevaisuudessa (Venäjän federaatio);

138.71 jatkaa pyrkimyksiään parantaa oikeudellista ja institutionaalista kehystään suojellakseen ihmisiä syrjinnältä ja yhdenvertaisuuden puutteelta sekä varmistakseen tarvittavan oikeussuojan, arvioiden sitä jatkuvasti, noudattaakseen kaikilta osin lain mukaisia velvoitteitaan (Saudi-Arabia);

138.72 varmistaa, että kaikki viharikostapaukset tutkitaan joutuisasti ja perusteellisesti (Sierra Leone);

138.73 tehostaa pyrkimyksiään torjua syrjintää, vihapuhetta ja yllyttämistä syrjintään tai väkivaltaan (Palestiinan valtio);

138.74 arvioi perusteellisesti uudelleen hallituksen rasismin vastaisen toimintaohjelman varmistukseksi, että kaikenlaisen rotusyrjintään ja muukalaisvihaan puututaan tehokkaasti, ja torjuu ajatukset niin sanotusta "rodullisesta ylemmydestä" sekä vihapuheen (Syyrian arabitasavalta);

138.75 tehostaa pyrkimyksiään torjua syrjintää, vihapuhetta ja yllyttämistä syrjintään tai väkivaltaan niiden perusteesta riippumatta (Itä-Timor);

138.76 tehostaa pyrkimyksiään torjua rotusyrjintää, vihapuhetta ja yllyttämistä syrjintään ja väkivaltaan rodun tai uskonnon perusteella kehottamalla ilmoittamaan viharikoksista ja varmistamalla, että nämä rikokset tutkitaan perusteellisesti ja että niiden tekijät saatetaan syytettäväksi ja heitä rangaistaan (Tunisia);

138.77 tehostaa pyrkimyksiään edistää suvaitsevuuutta ja kulttuurienvälistä ymmärrystä poistaakseen rasismin ja syrjinnän kaikilta yhteiskunnan aloilta (Turkmenistan);

138.78 lopettaa aseistakieltäytyjien vangitsemisen ja varmistaa, etteivät asepalveluksen siviilivaihtoehdot ole rangaistuksen luonteisia ja syrjiviä ja että ne pysyvät siviiliviranomaisten valvonnassa, siten kuin yleismaailmallisen tarkastelun kolmannella kierroksella suositeltiin (Uruguay);

138.79 ryhtyy toimenpiteisiin varmistukseksi, etteivät asepalveluksen siviilivaihtoehdot ole rangaistuksen luonteisia tai syrjiviä luonteeltaan tai kestoaltaan (Kroatia);

138.80 varmistaa, etteivät asepalveluksen siviilivaihtoehdot ole rangaistuksen luonteisia tai syrjiviä ja että ne pidetään siviililuonteisina, sotilaallisen johdon ulkopuolella ja täysin saavutettavina kaikille (Luxemburg);

138.81 varmistaa, etteivät asepalveluksen siviilivaihtoehdot ole rangaistuksen luonteisia tai syrjiviä luonteeltaan tai kestoaltaan ja että ne säilyvät siviililuonteisina; lopettaa syytteiden nostamisen niitä vastaan, jotka kieltäytyvät asepalveluksesta omantunnon syistä, ja vapauttaa ne, jotka suorittavat vankeusrangaistusta tästä syystä (Panama);

138.82 ryhtyy toimenpiteisiin valistaakseen oikeudesta kieltäytyä asepalveluksesta ja laajentaa mahdollisuutta vaihtoehtoisin palveluksiin (Costa Rica);

138.83 harkitsee perustavansa erityisen suojelumekanismen ihmisoikeuspuolustajille ja heidän perheilleen (Eswatini);

138.84 varmistaa, että Suomen terrorisminvastainen lainsäädäntö sekä etenkin siihen sisältyvät määritelmät ja valtuudet ja niiden

rajat ovat sopusoinnussa kansalaisyhteisyyksiä ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen kanssa sekä laillisuuden, oikeusvarmuuden, ennakoitavuuden ja oikeasuhteisuuden periaatteiden kanssa (Luxemburg);

138.85 kehottaa ilmoittamaan viharikoksista ja varmistaa, että viharikokset tutkitaan perusteellisesti, niiden tekijät saatetaan syyttäväksi ja niiden uhreille tarjotaan tehokkaat oikeussuojakeinot (Sambia);

138.86 jatkaa pyrkimyksiään varmistaa, että viharikokset tutkitaan perusteellisesti, niiden tekijät saatetaan oikeuden eteen ja niiden uhreille tarjotaan tehokkaat oikeussuojakeinot (Irak);

138.87 saattaa väkivallan uhrien saataville tehokkaat oikeussuojakeinot sekä suojele- ja auttamiskeinot ja jatkaa pyrkimyksiään kouluttaa lainkäyttöviranomaiset, syyttäjät, tuomarit ja lakimiehet asianmukaisesti (Iranin islamilainen tasavalta);

138.88 varmistaa asianmukaisen ja oikea-aikaisen tutkinnan ja oikeuden saatavuuden muun muassa vahvistamalla oikeudenkäyntimenettelyjä ihmiskauppaan ja sukupuolittuneeseen väkivaltaan liittyvien rikosten yhteydessä (Amerikan yhdysvallat);

138.89 varmistaa kaikenlaiseen väkivaltaan liittyvien rikosten tehokkaan ja jatkuvan arvioinnin (Ukraina);

138.90 tehostaa pyrkimyksiään kotiuttaa kaikki Suomen kansalaiset ja heidän lapsensa aseellisten selkkausten alueilta (Irak);

138.91 tehostaa pyrkimyksiään kotiuttaa kaikki Suomen kansalaiset, jotka ovat vielä aseellisten selkkausten alueilla, sekä heidän lapsensa, noudattaen avointa ja puolueetonta menettelyä, jossa kunnioitetaan lapsen edun periaatetta, ja kun heidät on kotiutettu, tarjoaa heille asianmukaisen mahdollisuuden saada kuntoutuspalveluja ja apua (Panama);

138.92 täyttää vastuunsa Koillis-Syyriassa vangittuina oleviin ulkomaisiin terroristitaistelijoihin liittyneitä kansalaisiaan ja heidän perheitään kohtaan ja kotiuttaa heidät kunnioittaen kansainvälistä oikeutta sekä lopettaa tämän asian politisoinnin (Syyrian arabitasavalta);

138.93 poistaa uskonrauhan rikkomisen rangaistavuuden ja suojelee ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapautta sekä sananvapautta kansalaisyhteisyyksiä ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 18 ja 19 artiklan mukaisesti (Luxemburg);

138.94 varmistaa uskonnollisille yhteisöille vapauden hartaudentarjoamiseen, myös rituaalien harjoittamiseen (Israel);

138.95 vahvistaa toimintaperiaatteita, joilla tuetaan perhettä yhteiskunnan luonnollisena perusyksikkönä (Egypti);

- 138.96 antaa asianmukaiset resurssit ihmiskaupan ja ihmisten hyväksikäytön torjuntaan (Gabon);
- 138.97 säättää edelleen tehokasta lainsäädäntöä estääkseen ja torjuakseen ihmiskaupan (Moldovan tasavalta);
- 138.98 ryhtyy tehokkaisiin toimenpiteisiin estääkseen ja poistaakseen ihmiskaupan (Venäjän federaatio);
- 138.99 jatkaa pyrkimyksiään tarjota kaikille yhtäläiset työllistymismahdollisuudet (Intia);
- 138.100 parantaa olosuhteita palkkatasa-arvon saavuttamiseksi (Saksa);
- 138.101 jatkaa pyrkimyksiä ja toimenpiteitä, joilla varmistetaan nykyistä selvempi ja tehokkaampi sosiaaliturvajärjestelmä siten kuin taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus edellyttää (Kambodža);
- 138.102 käsittelee edelleen riittämätöntä tarjontaa kohtuuhintaisista ja laadukkaista palveluasunnoista ikääntyneille (Kroatia);
- 138.103 takaa lainsäädännöllään ikääntyneiden oikeudet ja myöntää riittävät resurssit sekä ikääntyneiden palveluasuntojen määrän, että niiden laadun valvontaan (Etelä-Sudan);
- 138.104 takaa lainsäädännöllään ikääntyneiden oikeudet itsenäiseen asumiseen sekä kohtuuhintaiseen ja laadukkaaseen hoitoon, palveluasuminen mukaan lukien (Slovenia);
- 138.105 varmistaa jokaiselle mahdollisuuden saada terveyspalveluja ilman syrjintää (Pakistan);
- 138.106 varmistaa jokaiselle erotuksetta mahdollisuuden saada asianmukaista hoitoa (Tunisia);
- 138.107 harkitsee vahvistavansa perusterveydenhuollon palveluja tehostaakseen niiden saatavuutta ja saavutettavuutta koko maassa, tarkoituksena varmistaa kaikille ryhmille yhtäläiset mahdollisuudet saada palveluja (Malta);
- 138.108 tarjoaa saavutettavan, kohtuuhintaisen ja yhdenvertaisen mahdollisuuden saada perusterveydenhuollon palveluja ja saavuttaa siten tervyspalveluiden yhdenvertaisen saatavuuden (*Universal Health Coverage*) taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien komitean suositusten mukaisesti (Mauritius);
- 138.109 ryhtyy konkreettisiin toimenpiteisiin varmistaa, että paperittomilla maahanmuuttajilla on tosiasialliset mahdollisuudet saada kohtuuhintaisia ja asianmukaisia terveyspalveluja (Argentiina);
- 138.110 ryhtyy toimenpiteisiin varmistaa, että paperittomilla maahanmuuttajilla on tosiasialliset mahdollisuudet saada asianmukaisia ja kohtuuhintaisia terveyspalveluja (Costa Rica);

138.111 tehostaa järjestelmää, jolla nuoria, maahanmuuttajia, vammaisia henkilöitä ja muita työttömyyttä kokevia ihmisryhmiä autetaan löytämään töitä, ja ryhtyy toimenpiteisiin antaakseen lisää sosiaalista tukea haavoittuville ryhmille ja parantaakseen terveyspalvelujen saatavuutta (Valko-Venäjä);

138.112 tehostaa pyrkimyksiä suojella etenkin ikääntyneiden, vammaisten henkilöiden ja naisten oikeutta elämään ja terveyteen (Kiina);

138.113 parantaa kohtuuhintaisten mielenterveyspalvelujen saatavuutta (Malediivit);

138.114 tarjoaa laadukkaita sosiaali- ja mielenterveyspalveluja lapsille ja nuorille sekä tehostaa lasten ja nuorten parissa työskentelevien ammattihenkilöiden trauma- ja mielenterveystutusta (Viro);

138.115 lisää mielenterveyspalvelujen saatavuutta kaikilla alueilla ja parantaa erityisesti lapsille ja nuorille tarkoitettuja ennalta ehkäisevän ja varhaisen puuttumisen palveluja (Panama);

138.116 luo etenkin fyysisesti vammaisille henkilöille ja lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet saada mielenterveyspalveluja koko maassa (Sierra Leone);

138.117 muuttaa mielenterveyslakia saattamalla sen vastaamaan vammaisten henkilöiden oikeuksista tehtyä yleissopimusta ja oikeutta terveyteen kaikilta osin, tarkoituksena poistaa mielenterveysongelmiin liittyvä leimautuminen, väkivalta ja pakottaminen sekä lisätä yhteisöperustaisten palvelujen saatavuutta (Portugali);

138.118 asettaa ihmisoikeudet keskiöön kaikissa toimissa, joilla torjutaan pandemiaa, jakamalla rokotteita, lääkkeitä, työkaluja ja apua oikeudenmukaisesti kaikille, ketään syrjimättä (Kambodža);

138.119 varmistaa edelleen kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet saada osallistavaa opetusta (Intia);

138.120 varmistaa kaikille lapsille, myös maahanmuuttajataustaisille lapsille, yhdenvertaiset mahdollisuudet saada osallistavaa opetusta (Vietnam);

138.121 ryhtyy uusiin toimenpiteisiin, jotka keskittyvät osallistavaan opetukseen haavoittuvien ryhmien lapsille tai syrjäytymisvaarassa oleville lapsille, kuten romanilapsille (Armenia);

138.122 laajentaa meneillään olevien ammattikoulutuksen uudistusten puitteissa edelleen nuorten vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia saada ammattikoulutusta ja löytää työtä (Bulgaria);

138.123 ryhtyy uusiin toimiin edistääkseen romaniyhteisön yhtäläisiä mahdollisuuksia koulutuksessa ja työelämässä (Intia);

- 138.124 tehostaa toimenpiteitä, joilla varmistetaan yhtäläiset mahdollisuudet koulutukseen kaikille tytöille ja pojille, mukaan lukien romanit ja maahanmuuttajataustaiset (Peru);
- 138.125 tukee edelleen demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen kehittämisen ohjausryhmän työtä tarkoituksena edistää ihmisoikeuskasvatusta (Turkmenistan);
- 138.126 panee uuden ilmastolain kaikilta osin täytäntöön ja ylittää uudessa laissa asetetut päästövähennystavoitteet (Samoa);
- 138.127 varmistaa kaikkien sidosryhmien kuulemisen ilmastoon liittyvissä lainsäädäntöprosesseissa (Kypros);
- 138.128 valtavirtaistaa lapsen oikeudet ja alkuperäiskansojen oikeudet edelleen Suomen kansalliseen työhön, jolla torjutaan ilmastonmuutosta (Samoa);
- 138.129 luopuu käyttämästä yksipuolisia pakkokeinoja, jotka ovat kansainvälisen oikeuden ja YK:n peruskirjan vastaisia ja haittaavat ihmisoikeuksien nauttimista (Valko-Venäjä);
- 138.130 ryhtyy tehokkaiisiin toimenpiteisiin lopettaakseen laittomien yksipuolisten pakkokeinojen käytön, joka on kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisten ihmisoikeuksien vastaista (Iranin islamilainen tasavalta);
- 138.131 ryhtyy kaikkien oikeudenloukkausten estämiseksi konkreettisiin poliittisiin toimenpiteisiin säätääkseen lainsäädäntöä yritysten toiminnasta konfliktialueilla, myös vieraan valtion miehittämällä alueilla, ja raportoi näistä toimenpiteistä (Palestiinan valtio);
- 138.132 tehostaa pyrkimyksiään lisätä naisten osallistumista sekä julkisen että yksityisen sektorin toimintaan ja heidän edustustaan korkeimmalla tasolla (Itä-Timor);
- 138.133 jatkaa niiden toimenpiteiden täytäntöönpanoa, joilla pyritään poistamaan naisten ja miesten välinen palkkaero ja sukupuoleen perustuva ammattien eriytyminen, joka muodostaa erityisen haasteen kaikille; tähän suunnatuista toimista ja hyödyllisistä kokemuksista on erityistä etua (Kolumbia);
- 138.134 kaventaa edelleen miesten ja naisten välistä palkkaeroa poistamalla työmarkkinoilta merkittävän sukupuoleen perustuvan ammattien eriytymisen (Venäjän federaatio);
- 138.135 edistää sukupuolten tasa-arvoa ja torjuu tehokkaasti naisiin kohdistuvaa väkivaltaa (Kiina);
- 138.136 ryhtyy uusiin toimiin varmistaakseen resurssien kohdentamisen naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaan kansainvälisiin ihmisoikeusinstituutioihin liittyvien velvoitteidensa mukaisesti (Kreikka);
- 138.137 kehottaa koordinointiin niiden erilaisten kansallisten järjestelmien välillä, joiden tehtävänä on auttaa väkivaltaa pakenevia naisia ja tyttöjä (Costa Rica);

138.138 lisää turvakotien ja raiskaustukikeskusten määrää Suomessa, etenkin syrjäisillä maaseutualueilla (Kroatia);

138.139 pyrkii edelleen poistamaan perheväkivallan sekä naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän ilmentymät, takaa tehokkaat resurssit hyvitystä varten ja lyhentää oikeudenkäytien kestoa (Kuuba);

138.140 laatii kansallisen ohjelman naisiin kohdistuvan väkivallan ja syrjinnän torjumiseksi, mahdollistaa pääsyn tukipalveluihin ja tukee niitä rahoituksella sekä vahvistaa yhteistyötä valtion eri virastojen välillä (Iranin islamilainen tasavalta);

138.141 jatkaa pyrkimyksiään estää ja torjua perheväkivaltaa (Italia);

138.142 jatkaa aktiivisia pyrkimyksiään torjua kaikenlaista väkivaltaa, etenkin perheväkivaltaa, laajentamalla osallistumista ja yhteistyötä eri viranomaisten ja muiden tätä asiaa käsittelevien sidostahojen välillä (Liettua);

138.143 tehostaa edelleen toimenpiteitä perheväkivallan lopettamiseksi, muun muassa parantamalla menettelyä, jonka avulla uhrit voivat hakea oikeutta (Malesia);

138.144 jatkaa pyrkimyksiään estää kaikenlaista väkivaltaa, perheväkivalta mukaan lukien (Nepal);

138.145 ryhtyy uusiin tehokkaisiin toimenpiteisiin estääkseen perheväkivaltaa (Venäjän federaatio);

138.146 ryhtyy toimenpiteisiin vahvistaakseen kansallisten ihmisoikeusmekanismien kykyä suojella etenkin perheväkivallan ja sukupuolittuneen väkivallan uhreja (Uzbekistan);

138.147 takaa perheväkivallan ja naisiin kohdistuvan väkivallan uhreille mahdollisuuden saada riittäviä moniammatillisia palveluja, jotka ovat yksilöllisiin tarpeisiin sovitettuja ja saavutettavia ja jakautuvat tasapuolisesti eri puolille maata (Venezuelan bolivariaaninen tasavalta);

138.148 jatkaa pyrkimyksiään estää naisiin kohdistuvaa väkivaltaa (Algeria);

138.149 ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin varmistakseen, että naisiin kohdistuvat väkivaltatapaukset ilmoitetaan viranomaisille, väkivallantekijät saatetaan oikeuden eteen ja tuomitaan, turvakotien ja raiskaustukikeskusten määrää lisätään varsinkin maaseutualueilla ja tuomioistuinmaksut poistetaan tapauksilta, joissa lähestymiskieltoa koskeva hakemus ei ole menestynyt (Argentiina);

138.150 yhdenmukaistaa keskenään naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelman ja Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman (Australia);

138.151 varmistaa Istanbulin sopimuksen ja sen toimeenpanosuunnitelman vuosille 2022–2025 tehokkaan

täytäntöönpanon poistaakseen kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan ja tukeakseen tällaisten rikosten uhreja (Brasilia);

138.152 jatkaa naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman vuosille 2022–2025 tehokasta täytäntöönpanoa, parantaen edelleen naisten ja tyttöjen mahdollisuuksia saada oikeussuojaa ja edistään ilmoittamista heihin kohdistuneesta väkivallasta (Ranska);

138.153 harkitsee säätävänsä lainsäädäntöä, jolla veloitetaan alueet ja kunnat ryhtymään tehokkaihin ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin vähentääkseen naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja poistaakseen sen (Kambodža);

138.154 toteuttaa julkisia toimia kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan poistamiseksi (Chile);

138.155 jatkaa määrätietoisia toimia sukupuolittuneen ja naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan poistamiseksi, perheväkivalta mukaan lukien (Kypros);

138.156 ryhtyy uusiin toimenpiteisiin käsitelläkseen naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, sekä kehottamalla ilmoittamaan naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja perheväkivallasta että tehostamalla näiden tapausten tunnistamista (Viro);

138.157 varmistaa, että kaikki lainkäyttöviranomaiset, syyttäjät, tuomarit ja lakimiehet saavat järjestelmällistä, pakollista koulutusta perus- ja ihmisoikeuksista, mukaan lukien asianmukainen koulutus naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevien tapausten tehokkaaseen käsittelemiseen (Viro);

138.158 myöntää lisää resursseja pyrkimyksiin torjua naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, myös oikeudellisen vastuun avulla, ja tarjoaa hoitoa traumat huomioiden (Saksa);

138.159 varmistaa asianmukaiset resurssit sukupuolittuneen väkivallan käsittelemiseen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Istanbulin sopimus) mukaisesti (Islanti);

138.160 jatkaa pyrkimyksiään tehostaa toimenpiteitä perheväkivallan ja sukupuolittuneen väkivallan torjumiseksi (Intia);

138.161 ryhtyy uusiin toimenpiteisiin torjuakseen naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja tukeakseen tämän väkivallan uhreja ja siitä selvinneitä (Israel);

138.162 jatkaa hyviä pyrkimyksiään käsitellä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa (Kazakstan);

138.163 tehostaa pyrkimyksiään kehottaa ilmoittamaan naisiin kohdistuvista väkivaltatapauksista, varmistaa niistä ilmoittaneiden naisten turvallisuuden ja varmistaa, että naisiin kohdistuvat väkivaltatapaukset tutkitaan perusteellisesti ja että

väkivallantekijät saatetaan syytettäväksi ja tuomittuja rangaistaan asianmukaisilla seuraamuksilla (Liechtenstein);

138.164 tarjoaa seksuaalisen ja sukupuolittuneen väkivallan uhreille, etenkin syrjäisillä maaseutualueilla asuville, mahdollisuuden käyttää tehokkaita oikeussuojakeinoja ja päästä suojelu- ja auttamiskeinojen, kuten majoituksen ja turvakotien, piiriin kaikkialla maassa (Liechtenstein);

138.165 antaa riittävät resurssit, joilla voidaan reagoida tehokkaasti sukupuolittuneeseen väkivaltaan, ja lisää turvakotien ja kriisikeskusten määrää erityisesti syrjäisillä maaseutualueilla (Malediivit);

138.166 varmistaa, että naisiin kohdistuvat väkivaltarikokset tutkitaan tehokkaasti ja että niistä nostetaan syyte ilman aiheetonta viivästystä (Malta);

138.167 täyttää alueelliset ja kansainväliset velvoitteensa käsitellä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa muun muassa varmistamalla asianmukaisen koordinaation paikallis- ja aluetason sekä kansallisen tason viranomaisten välillä (Alankomaat);

138.168 jatkaa pyrkimyksiään torjua perheväkivaltaa muun muassa tukemalla sukupuolittuneen väkivallan ja kunniaväkivallan uhreja sekä tehostaa valmiuksia estää naisten sukuelinten silpomista ja tukea sen uhreja (Norja);

138.169 jatkaa toimia perheväkivallan ja naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi sekä rotusyrjinnän torjumiseksi (Pakistan);

138.170 tehostaa pyrkimyksiä estää ja torjua edelleen jatkuvaa naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ongelmaa edistämällä etenkin maaseutualueilla asuvien uhrien mahdollisuuksia käyttää tehokkaita oikeussuojakeinoja (Filippiinit);

138.171 myöntää riittävät resurssit varmistukseen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen täytäntöönpanon kaikilta osin (Slovenia);

138.172 toteuttaa oikeuslaitoksen korkeiden kustannusten vuoksi asianmukaiset toimenpiteet varmistukseen sukupuolittuneen väkivallan uhreille oikeussuojan saatavuuden ja myöntääkseen syyttäjälaitokselle asianmukaiset resurssit näiden tapausten tutkimiseen (Espanja);

138.173 tehostaa määrätietoisia toimia perheväkivallan ja sukupuolittuneen väkivallan lopettamiseksi (Turkmenistan);

138.174 vahvistaa edelleen nykyisiä toimintaperiaatteitaan ja hankkeitaan, joiden tarkoituksena on suojella ihmisiä perheväkivallalta, sukupuolittuneelta väkivallalta ja naisiin kohdistuvalta väkivallalta (Ukraina);

138.175 keskittyy edelleen torjumaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, etenkin lähisuhdeväkivaltaa (Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta);

138.176 lisää perheväkivallan ja sukupuolittuneen väkivallan uhrien, myös saamelaisten alkuperäiskansaankuuluvien, mahdollisuuksia päästä turvakoteihin ja osallisiksi resursseista (Kanada);

138.177 jatkaa pyrkimyksiään estää naisiin ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ja poistaa sitä muun muassa lisäämällä resursseja seksuaalisen tai sukupuolittuneen väkivallan uhrien hoitoverkoston käyttöön (Uruguay);

138.178 ryhtyy toimenpiteisiin lainsäädäntönsä parantamiseksi tarkoituksena tehostaa naisten ja lasten suojelua väkivallalta (Valko-Venäjä);

138.179 varmistaa lapsen edun huomioon ottamisen ensisijaisesti kaikissa maahanmuuttoa koskevissa lapsiin vaikuttavissa päätöksissä, myös perheenyhdistämismenettelyissä, helpottaakseen lasten yhdistämistä perheisiinsä inhimillisesti ja joutuisasti (Uruguay);

138.180 uudistaa maahanmuuttolainsäädännön pyrkien turvaamaan lapsen edun, lopettamaan alaikäisten säilöönnoton ja helpottamaan perheenyhdistämistä (Meksiko);

138.181 lopettaa maahanmuuttajalasten säilöönnoton ja suojelee heidän oikeuksiaan (Kiina);

138.182 varmistaa, ettei lapsia oteta säilöön maahanmuuttoon liittyviä tarkoituksia varten ja selvittää lasten ikään ja yksilöllisiin olosuhteisiin soveltuvia säilöönnoton vaihtoehtoja (Iranin islamilainen tasavalta);

138.183 kieltää maahanmuuttajalasten säilöönnoton kehittämällä vaihtoehtoja lasten ja heidän perheenjäsentensä säilöönnotolle (Sambia);

138.184 harkitsee alaikäisten säilöönnoton kieltämistä yleisesti (Filippiinit);

138.185 kieltää maahanmuuttolainsäädännön rikkomiseen perustuvan lasten säilöönnoton ja säätää säilöönnoton vaihtoehtoja (Sierra Leone);

138.186 harkitsee rajoittavansa lasten sijoittamista sijaishuoltoon ja pitävänsä ensisijaisena ratkaisuna heidän jättämistään oman perheensä hoitoon tai heidän palauttamistaan omiin perheisiinsä (Irak);

138.187 kunnioittaa lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen mukaisesti vanhempien oikeuksia kasvattaa ja kouluttaa lapsensa (Nigeria);

138.188 asettaa etusijalle pyrkimykset pitää lapset oman perheensä hoidossa tai palauttaa heidät omaan perheeseensä ja varmistaa

perheiden mahdollisuuden saada lasten huoltamiseen tukea (Puola);

138.189 puuttuu hoitolaitoksissa laajalle levinneeseen lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön ja heihin kohdistuvaan seksuaaliseen väkivaltaan (Syyrian arabitasavalta);

138.190 edistää aktiivisesti vammaisten henkilöiden oikeuksia ja osallistumista yhteiskuntaan, kuten työmarkkinoille, ja takaa vammaisille henkilöille tehokkaan oikeussuojan syrjintää vastaan (Kuuba);

138.191 turvaa kulttuuri-ilmaisun monimuotoisuuden, edistää kulttuurien välistä ja kulttuurien sisäistä vuoropuhelua ja tukee kaikkien haavoittuvassa asemassa olevien, kuten vammaisten henkilöiden, perinteisiä käytäntöjä ja luovia tuotantoja (Kypros);

138.192 vahvistaa edelleen lainsäädäntöä, jonka avulla vammaisten henkilöiden oikeudet toteutetaan täysimittaisesti (Eswatini);

138.193 edistää aktiivisesti vammaisten henkilöiden osallistumista työmarkkinoille (Gabon);

138.194 varmistaa lainsäädännössä ja käytännössä, että vammaisilla työntekijöillä on oikeus oikeudenmukaisiin ja suotuisiin työehtoihin yhdenvertaisesti muiden kanssa (Gambia);

138.195 harkitsee vakavasti kumoavansa lainsäädännön, joka mahdollistaa kehitysvammaisten naisten steriloinnin (Kreikka);

138.196 tehostaa hyviä pyrkimyksiään lisätä naisten, erityisesti vammaisten naisten ja etnisen vähemmistötaustan omaavien naisten, osallistumista sekä julkisella että yksityisellä sektorilla ja heidän edustustaan kaikilla tasoilla (Kazakstan);

138.197 edistää edelleen vammaisten henkilöiden syrjinnän kieltämistä kaikilla aloilla, myös valtion tarjoamissa palveluissa (Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta);

138.198 parantaa vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia saada julkista tietoa ja kuljetuspalveluja sekä varmistaa tehokkaan oikeussuojan syrjintää ja hyväksikäyttöä vastaan työmarkkinoilla (Amerikan yhdysvallat);

138.199 edistää vapaan, tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen periaatteita kaikessa lainsäädännössä sekä poliittisessa ja virallisessa päätöksenteossa, joka koskee saamelaiden oikeuksia (Saksa);

138.200 tehostaa pyrkimyksiä varmistaa saamelaiden ja romanien elämänlaatu; ratkaisee erityisesti heidän maidensa palauttamiseen, työllistymiseensä, palkkaukseensa, leimautumiseensa ja muihin ongelmiinsa liittyvät asiat (Chile);

138.201 suojelee saamelaiskulttuuria ja varmistaa, että saamelaisilla on mahdollisuus saada sosiaalipalveluja saamen kielellä (Kiina);

- 138.202 jatkaa toimiaan syrjäytymisen estämiseksi (Mosambik);
- 138.203 jatkaa pyrkimyksiään suojella vähemmistöjen oikeuksia muun muassa takaamalla niille asianmukaiset mahdollisuudet saada tavaroita ja palveluja (Libanon);
- 138.204 edistää sellaista sukupuoli-identiteettiä koskevaa lainsäädäntöä, jossa tunnustetaan ihmisten, myös lasten ja nuorten, oikeus kehittyä vapaasti ja joka takaa heille ihmisarvoisen kohtelun (Argentiina);
- 138.205 säätää lainsäädäntöä, joka mahdollistaa alle 18-vuotiaiden henkilöiden sukupuolen oikeudellisen vahvistamisen (Islanti) (Kanada);
- 138.206 laatii kattavan toimintasuunnitelman LGBTQI+-ihmisten perus- ja ihmisoikeuksien suojelemiseksi ja varmistaa riittävät resurssit sen täytäntöönpanoa varten (Islanti);
- 138.207 laatii kattavan toimintasuunnitelman LGBTQI+-ihmisten oikeuksien suojelemiseksi ja säätää uudessa sukupuoli-identiteettiä koskevassa lainsäädännössä myös alaikäisten tilanteesta (Espanja);
- 138.208 laatii kattavan toimintasuunnitelman LGBTQI+-ihmisten oikeuksien suojelemiseksi, mukaan lukien intersukupuolisten henkilöiden ruumiillinen koskemattomuus (Alankomaat);
- 138.209 ryhtyy toimenpiteisiin, joilla taataan intersukupuolisten henkilöiden fyysinen koskemattomuus ja kehon autonomia, sekä kieltää tarpeettomat lääketieteelliset toimenpiteet ilman heidän vapaata ja tietoon perustuvaa suostumustaan (Meksiko);
- 138.210 kunnioittaa intersukupuolisten lasten itsemääräämisoikeutta ja kieltää tarpeettomat kirurgiset toimenpiteet (Islanti); kunnioittaa intersukupuolisten lasten itsemääräämisoikeutta toteuttamalla tehokkaat oikeudelliset ja muut toimenpiteet, joiden avulla kielletään tarpeettomat kirurgiset toimenpiteet (Israel);
- 138.211 saattaa päätökseen lainsäädäntönsä uudistukset siten, että transsukupuolisten henkilöiden sukupuoli-identiteetin oikeudellinen vahvistaminen perustuu itsemääräämisoikeuteen, ja poistaa vaatimuksen muun muassa steriloinnista ja lääkehoidosta edellytyksenä sukupuolen oikeudelliselle vahvistamiselle (Meksiko);
- 138.212 uudistaa lainsäädäntöään poistaakseen siitä vaatimuksen hedelmättömyydestä tai steriloinnista edellytyksenä sukupuolen oikeudelliselle vahvistamiselle (Australia);
- 138.213 mahdollistaa automaattisen vanhemmuusolettaman sekä transvanhemmuuden tunnustamisen (Islanti);
- 138.214 jatkaa pyrkimyksiä varmistaa maahanmuuttajien oikeudet (Uzbekistan);
- 138.215 tehostaa pyrkimyksiä suojella maahanmuuttajien ja haavoittuvien ryhmien oikeuksia (Pakistan);

138.216 kiinnittää erityistä huomiota paperittomien maahanmuuttajien lapsiin ja ilman huoltajaa maahan tulleisiin alaikäisiin (Kongo);

138.217 parantaa maahanmuuttajien, etenkin lasten ja nuorten, suojelumekanismeja kansainvälisten vaatimusten mukaisesti (Paraguay);

138.218 ryhtyy toimiin edistääkseen maahanmuuttajanaisten ja maahanmuuttajataustaisten naisten työllistymismahdollisuuksia ilman syrjintää (Peru);

138.219 panee tehokkaasti täytäntöön sovellettavat säädökset ja strategiat, joilla edistetään yhdenvertaisuutta ja maahanmuuttajien nykyistä parempaa kotouttamista suomalaiseen yhteiskuntaan (Filippiinit);

138.220 jatkaa pyrkimyksiään varmistaa siirtotyöläisten ja hyväksikäytölle alttiiden maahanmuuttajaryhmien oikeuksien suojele kaikilta osin (Puola);

138.221 kehittää koulutusohjelmia, joilla parannetaan lainkäyttö- ja turvallisuusviranomaisten valmiuksia niiden ihmisoikeusperiaatteiden mukaisesti, jotka koskevat toimimista maahanmuuttajalasten parissa (Saudi Arabia);

138.222 pyrkii edelleen varmistamaan siirtotyöläisten, etenkin siirtotyöläisnaisten ja maa- ja metsätalouden kausityöntekijöiden, oikeusturvan tehokkuuden muun muassa parantamalla työlainsäädäntöään ja valitusjärjestelmänsä sekä auttamalla uhreja saamaan asianmukaisen hyvityksen (Thaimaa);

138.223 ryhtyy asiasta syyskuussa 2021 antamansa lain lisäksi kiireellisiin ja kohdennettuihin toimenpiteisiin poistaakseen jäljellä olevat esteet pakolaisten ja maahanmuuttajien oikeuksilta perheenyhdistämiseen (Togo);

138.224 antaa turvapaikanhakijoille tarvittavan suojelun varmistuen heidän mahdollisuutensa saada oikeusapua, helpottaen maahanmuuttajien perheenyhdistämisen menettelyjä ja antaen heille sosiaaliturvaa (Egypti);

138.225 poistaa pakolaisten ja muiden kansainvälistä suojelua nauttivien perheenyhdistämisen oikeudelliset sekä käytäntöön ja rahoitukseen liittyvät esteet (Montenegro);

138.226 helpottaa pakolaisten ja muiden kansainvälistä suojelua nauttivien perheenyhdistämistoimenpiteitä ja rajoittaa perheenyhdistämisen oikeudellisia sekä käytäntöön ja rahoitukseen liittyviä esteitä (Tunisia);

138.227 muuttaa ulkomaalaislakia palauttamalla siihen humanitaarisin perustein myönnettävät oleskeluluvat, poistamalla toimeentulo vaatimukset pakolaisten perheenyhdistämisen yhteydessä ja varmistamalla, että turvapaikanhakijoilla on tosiasialliset mahdollisuudet saada kohtuuhintaisia ja laadukkaita terveystalveluja (Portugali);

138.228 takaa turvapaikanhakijoille oikeuden oikeudenmukaiseen turvapaikkaa koskevaan päätöksentekoprosessiin sekä sen, ettei turvapaikkaa hakevia lapsia ja perheitä, joissa on alaikäisiä lapsia, oteta säilöön (Espanja);

138.229 ryhtyy toimenpiteisiin parantaakseen turvapaikanhakijoille annettavaa oikeusapua (Mosambik);

139. Kaikki tämän raportin päätelmät ja/tai suositukset kuvastavat ne antaneen yhden tai useamman valtion ja/tai tarkasteltavan valtion kantaa. Niitä ei tulisi tulkita koko työryhmän kannattamiksi.